

Nota Universiteitsraad

UR nummer

14/142

Aan : College van Bestuur
Van : Universiteitsraad
Onderwerp : Writing Center
Status : Ter bespreking
Behandeling in : Commissie OOS, 1 december 2014

Kern van de inhoud

Studenten van de Universiteit Utrecht zijn ontevreden over de door hen verworven wetenschappelijke vaardigheden. In het bijzonder waren studenten gemiddeld minder te spreken over de vaardigheid 'het schrijven van wetenschappelijke artikelen', zowel in de bachelor- als in de masterfase. Om studenten een structurele mogelijkheid te bieden om hun academische schrijfvaardigheid te verbeteren, stelt de universiteitsraad voor om een *writing center* op te richten. Hier kunnen studenten terecht met hun vragen aangaande academische schrijfoopdrachten.

WRITING CENTER

Door Florine Oosterloo en Rik Vangangelt

§1 Inleiding

Studenten van de Universiteit Utrecht zijn ontevreden over de door hen verworven wetenschappelijke vaardigheden, iets wat ook blijkt uit de cijfers van de NSE.¹ In het bijzonder waren studenten gemiddeld minder te spreken over de vaardigheid 'het schrijven van wetenschappelijke artikelen', zowel in de bachelor- als in de masterfase. Hoewel het academische schrijven binnen het onderwijsmodel BaMa 3.0 al meer geïntegreerd werd in de curricula en een centralere plek heeft gekregen in de opleidingen, blijken de resultaten van deze veranderingen nog niet uit de cijfers. Veel studenten lopen tegen problemen aan tijdens het schrijven van hun thesis en zoeken hun heil bij externe, commerciële scriptiebureaus. Docenten lijken te weinig tijd te hebben voor individuele feedback en beperken zich daarom vaak tot inhoudelijke terugkoppeling, en niet op de vaardigheden van het schrijven van een academische tekst. Om studenten een structurele mogelijkheid te bieden om hun academische schrijfvaardigheid te verbeteren, stelt de universiteitsraad voor om een *writing center* op te richten. Hier kunnen studenten terecht met hun vragen aangaande academische schrijfopdrachten.

§2 Achtergrond

In binnen- en buitenland bestaan er academische schrijfcentra in diverse vormen. In de Verenigde Staten is het een veelvoorkomend onderdeel van de universiteiten.² Binnen de League of European Research Universities (LERU) zijn er ook al universiteiten met een writing center, bijvoorbeeld Lund University. Het University College Utrecht heeft een writing center en er zijn ook centers te vinden bij andere Nederlandse universiteiten, bijvoorbeeld bij Radboud Universiteit, Universiteit Leiden, Universiteit Twente, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit van Amsterdam en Tilburg University.

Hoewel de invulling van de centra verschilt, zijn er een aantal basisprincipes te formuleren:

- Studenten worden geholpen op basis van individuele gesprekken;
- Tutoren beoordelen stukken niet vakinhoudelijk, maar faciliteren studenten door hen methodes aan te reiken om de door hen ervaren problemen op te lossen;
- Hieruit volgt dat in de regel gesprekken gevoerd worden door tutoren die niet per se uit dezelfde academische discipline afkomstig zijn als de student;
- Gesprekken kunnen in elk stadium van het schrijfproces en op elk niveau van schrijven worden aangevraagd.

Concluderend kan worden gesteld dat een gesprek niet ten doel heeft een stuk te verbeteren, maar een betere schrijver te creëren. Daarbij kan iedere student hiervan leren: een writing center is niet enkel gericht op de probleemgevallen, maar heeft ook ten doel om studenten te stimuleren te excelleren.

§2.1 Het Academisch Schrijfcentrum Nijmegen (ASN)

De Radboud Universiteit Nijmegen kent een Academisch Schrijfcentrum. Het is opgezet op initiatief van het College van Bestuur aldaar, maar wordt momenteel gedragen door de faculteiten, die de toegevoegde waarde zeker inzagen. De studenttutoren van het ASN voeren per jaar 2.000 gesprekken³. Het centrum heeft een fysieke locatie in de universiteitsbibliotheek, waar studenten op afspraak kunnen langskomen. De coördinatrice heeft een aanstelling van 0,5 FTE en de administratieve ondersteuning bestaat uit 0,8 FTE.

§3 Een writing center binnen de Universiteit Utrecht

De Universiteitsraad stelt voor om een Utrechts writing center op te richten. Door met verschillende partijen binnen en buiten onze universiteit in gesprek te zijn gegaan, hebben we een aantal uitgangspunten kunnen formuleren en onderbouwen. Voor ieder uitgangspunt is natuurlijk ook een alternatief scenario te verkennen; deze voorbeelden dienen enkel ter illustratie van de noodzakelijkheid van het oprichten van een writing center in Utrecht.

Doelstelling

Het writing center zal ten doel hebben van studenten betere schrijvers te maken. Het center kent een brede doelgroep: zij wil bachelor- en masterstudenten uit alle faculteiten gratis ondersteuning bieden bij het schrijven van zowel Engelse als Nederlandse teksten. Daarnaast kunnen ook promovendi en docenten terecht met vragen omtrent schrijfvaardighedenonderwijs.

¹ 14.130 Nota resultaten NSE 2014.

² <http://writingcenters.org/resources/starting-a-writing-centre/writing-center-concept/>

³ In 2013 studeerden er 18.891 studenten aan de RU.

Het writing center vult het Centrum voor Onderwijs en Leren (COLUU) aan. De afdeling Onderwijsadvies en Training (O&T) van het COLUU levert momenteel een vangnetfunctie voor studenten met structurele problemen en verzorgt daarnaast trainingen voor docenten. Door het center organisatorisch onder te brengen bij het COLUU, zullen het writing center en het COLUU een doorverwijfsfunctie ten opzichte van elkaar vervullen, zowel voor studenten als docenten.

Deskundigheid

Om een writing center te laten slagen is het belangrijk om kennis in huis te hebben over de didactiek op het gebied van academische schrijfvaardigheden. Deze kennis kan doorgegeven worden aan studenttutoren die de consulten met studenten zullen voeren. De expert dient – onder andere ten behoeve van de continuïteit – vaak aanwezig te zijn in het writing center. Deze deskundigheid is al aanwezig binnen het COLUU. Een taakstelling tussen de 0,5 en de 1,0 FTE zal een goede aansturing van het center mogelijk maken.

De gesprekken zelf zullen gevoerd worden door studenttutoren. Middels studentassistenten van 0,3 FTE zouden 15 tutoren volstaan. Zij kunnen opgeleid en geselecteerd worden door de coördinator van het writing center.

Overhead

De overhead van het writing center zal tweeledig zijn: enerzijds de huisvesting en anderzijds de administratieve ondersteuning. Beide aspecten zouden weinig lasten met zich meebrengen wanneer zij geïntegreerd worden in de huidige structuur van de UU. Zo zou het center zijn services aan kunnen bieden in de beide universiteitsbibliotheken. Daar bevindt de studerende student zich, dit is al een ruimte met ruime openingsuren en de doelstellingen van de bibliotheek en het center sluiten naadloos op elkaar aan.

De administratieve lasten bestaan voornamelijk uit een ondersteunend medewerker die verantwoordelijk zou zijn voor het plannen van consulten. Ook dit zou geïntegreerd kunnen worden met de baliewerkzaamheden van de universiteitsbibliotheek. Anders is het mogelijk om een medewerker of studentassistent voor 0,8 FTE in te zetten.

Hoe worden studenten aangetrokken?

Een website waar studenten online afspraken kunnen maken en informatie kunnen vinden over het writing center is een belangrijke stap. Daarnaast ligt er een rol bij docenten en studieadviseurs, die studenten kunnen helpen het writing center te vinden. Hiervoor is goede informatie en communicatie over het writing center van belang: docenten moeten weten wat het writing center doet en het weten te vinden. Om veel studenten bekend te laten worden met het center kan ook gedacht worden aan promotie tijdens de facultaire introductie of UIT-week, collegepraatjes of een folder.

Kosten

De kosten van een writing center zijn te verdelen in opstartlasten en vaste lasten. Opstartkosten zullen bestaan uit bijvoorbeeld het inrichten van de ruimte, maken van een website en investeringen in algemene naamsbekendheid. Op jaarlijkse basis zullen de kosten bestaan uit personeelslasten, huisvesting en overige lasten zoals bijvoorbeeld kantoor- en promotiemateriaal. Een grove schatting zou inhouden dat de kosten van een writing center nabij €200.000 per jaar zijn. De diensten die het writing center aanbiedt zullen gratis zijn voor studenten. Hierdoor is de service laagdrempelig en brengt dit ook geen extra administratieve lasten met zich mee.

Deze lasten zouden – zeker in de opstartfase – centraal gedragen moeten worden, omdat het centrum aanlooptijd nodig heeft voordat het zichzelf kan bewijzen. Bij succes, een verdere inbedding in de organisatie of een verbreding van de taken van het center zouden ook de faculteiten meer lasten kunnen dragen.

§4 Sterkte-zwakteanalyse

Een veel gehoord argument tegen een writing center is dat docenten studenten te snel zouden doorverwijzen en zelf hun handen van de studenten aftrekken. Maar het blijft – ook met de komst van een writing center – de taak van docenten om schrijfonderwijs te geven. Een writing center vervangt het schrijfonderwijs niet, maar vult het aan. Waar de feedback van docenten vaak gericht is op het verbeteren van een schrijfo opdracht, zal de feedback van het center veel meer gericht zijn op onderliggende problemen bij een schrijfo opdracht. Hierdoor wordt niet de gemaakte opdracht zelf beter, maar de (schrijfvaardigheden van de) student. Hij of zij zal vaardigheden aangereikt krijgen om op een betere manier opdrachten in de toekomst aan te pakken.

Docenten kunnen zich door de geboden services van het writing center richten op het aanleren van vaardigheden aan de hele groep studenten. Zij hoeven zich minder te richten op studenten met een individuele begeleidingsvraag, waardoor meer ruimte voor vakinhoudelijke

kennisoverdracht ontstaat. De studenttutoren ondersteunen namelijk op het vlak van de vaardigheden, waardoor de docenten zich met hun kerntaken bezig kunnen houden.

Ook aan de toegevoegde waarde van het writing center ten opzichte van het COLUU kan getwijfeld worden. Zoals eerder aangegeven is het center gericht op het aanreiken van methodes om problemen op te lossen. Dit is niet enkel gericht op de zwakke studenten die worden opgevangen in het vangnet van het COLUU, maar ook op de excellente studenten die hun cijfers willen verhogen. Daarnaast is het writing center ook bedoeld voor Engelstalige schrijfoopdrachten, een dienst die bij het COLUU niet wordt aangeboden.

Het writing center vraagt om zowel een incidentele als een structurele investering. Het center zal zich echter op twee fronten terugverdienen: zowel op kwalitatief als op financieel vlak. Zo zal de schrijfvaardigheid van UU-studenten verbeteren wat het imago van de UU positief beïnvloedt, bijvoorbeeld wanneer zij alumni met betere academische (schrijf)vaardigheden aflevert. Op financieel gebied levert het writing center de volgende twee voordelen op: de werkdrukverlaging voor docenten zorgt voor een lastenverlaging van de universiteit.⁴ Daarbij lopen veel studenten vertraging op in hun afstudeerfase. Ten tweede zullen studenten, door de begeleiding van het writing center bij het schrijven van papers, minder problemen ervaren bij het schrijven van hun thesis. Hierdoor zullen zij wellicht minder vertraging oplopen, wat een positief effect heeft op de rendementcijfers.

Een alternatief zou zijn om een schrijfcentrum niet universitair, maar facultair in te bedden, bijvoorbeeld om de bekendheid en het gebruik te verhogen. Onzes inziens is de centrale inrichting productiever; een noodzakelijkheid voor het slagen van het center is een centrale plek waar alle studenttutoren zich bevinden. Hierdoor kunnen zij hun ervaringen wisselen over gesprekken en staan zij dicht bij de coördinator. Ook zou bij een facultair georganiseerd centrum het risico groter zijn dat de student van vakinhoudelijke feedback wordt voorzien. Wanneer de tutor en de student niet uit dezelfde discipline komen zal de feedback zich automatisch richten op strategisch schrijfadvis. Tot slot zou er bij een universitair center een bundeling van expertise en organisatorische lasten zijn.

Uitvoering en implementatie

De eerste stap richting het oprichten van het writing center zou een voorbereidingsgroep zijn, die zich gaat richten op de verdere concretisering van het plan. Dit plan zou een voorstel zijn voor een writing center met een proefperiode van vijf jaar, met een evaluatie. Hierdoor heeft het center tijd om zichzelf op de kaart te zetten en zichzelf te bewijzen. Het writing center zou al in het collegejaar '15-'16 van start kunnen gaan, mits er promotie, een locatie, een coördinator en getrainde tutoren zijn.

§5 Conclusie

De universiteitsraad is van mening dat er meer aandacht nodig is voor de academische schrijfvaardigheden van studenten. Op dit moment gaan studenten naar commerciële scriptiebureaus en lopen ernstige vertragingen op bij het schrijven van scripties en papers. Dit duidt op een onderliggend probleem van een tekort aan schrijfbegeleiding door de hele curricula heen. Niet alle docenten hebben de vereiste tijd en kennis om studenten op dit vlak gedegen begeleiding te bieden. Dit kan ondervangen worden door de oprichting van een writing center. Dit is een fysieke plek waar studenten in individuele tutorgesprekken met een studenttutor van een andere achtergrond een advies voor hun academische schrijfvaardigheid krijgen, waardoor zij zelf een betere schrijver kunnen worden. De universiteitsraad hoopt in het collegejaar '15-'16 een pilot te kunnen starten.

⁴ Een belangrijk onderwerp uit de medewerkersmonitor 2013.